

Naslouchání

Naslouchání

je zdrojem informací pro vedení rozhovoru

- naslouchání a porozumění slovním sdělením klienta
- pozorování a čtení klientova neverbálního chování (pozice, výraz obličeje, pohyby, tón hlasu)
- začleňování sdělovaných obsahů do celkového kontextu každodenního života

Co se doporučuje při naslouchání

- Více naslouchat než mluvit
- Dávat najevo porozumění (Chápu, že je to pro vás těžké)
- Nepřetvařovat se/nemáme recepty
- Provázení (Nejsi sám, jsme zde, abychom hledali řešení)
- Znalosti o chování a sklonech, bezpečí
- Zdravé hranice, limity důvěrnosti informací

Empatie x soucit

Brené Brown on Empathy

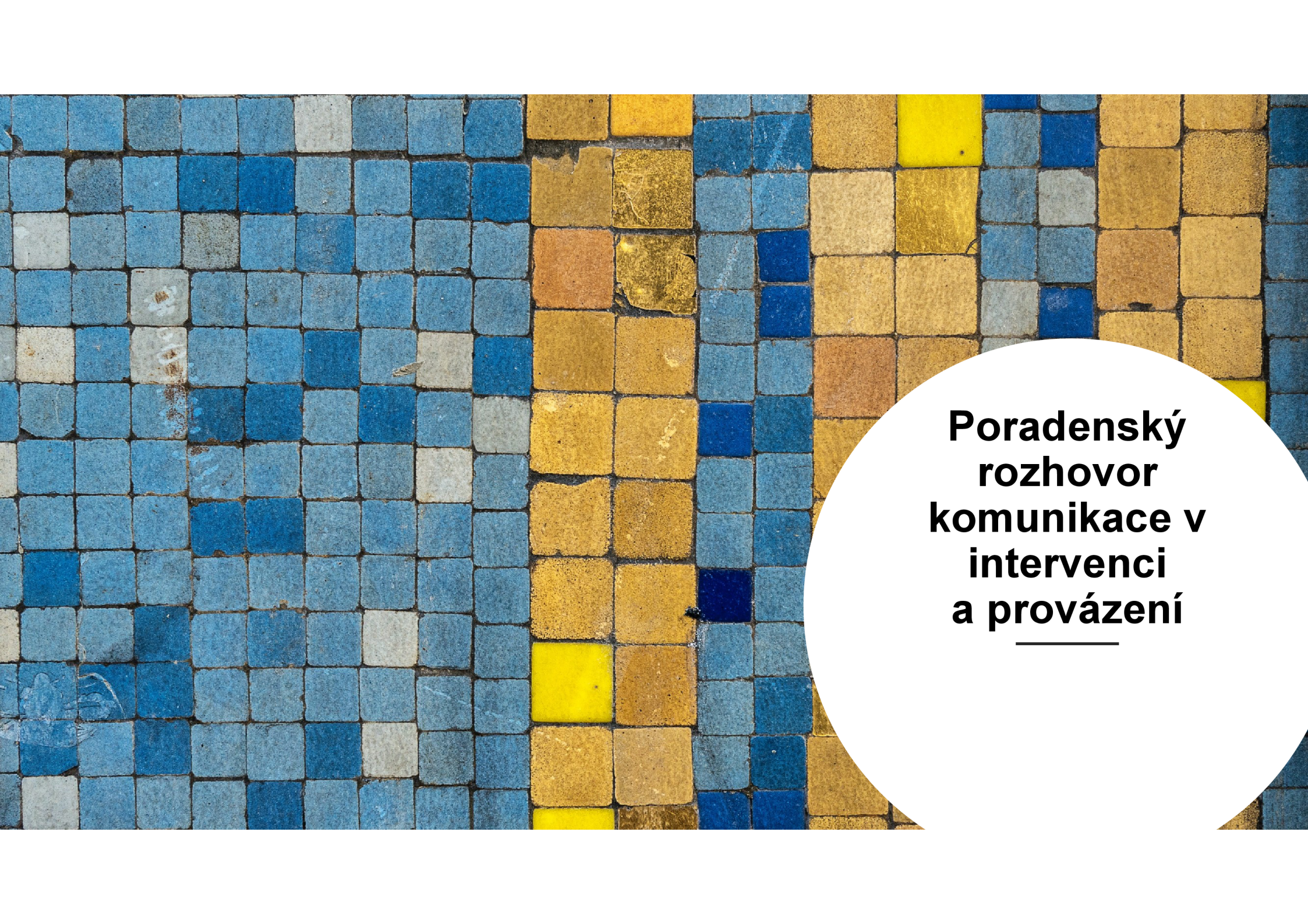
- <https://www.youtube.com/watch?v=1Ewgu369Jw>

Překážky naslouchání

- **neodpovídající naslouchání** – poradce docela neposlouchá, co mu člověk říká, nechá se pohltit vlastními myšlenkami, nebo si promýšlí, co odpoví
- **hodnotící naslouchání** – poradce posuzuje, zda to, co druhý člověk říká, je dobré či špatné, vhodné či nevhodné apod., takové hodnocení se může přenášet i na osobu klienta
- **filtrované naslouchání** - čím větší filtry, tím větší je pravděpodobnost předpojatosti, jsou způsobeny zkušeností, kulturou, životní situací, jsou zdrojem předsudků
- **soucitné naslouchání** - soucit je brzdou, tlumí potřebnou aktivitu a spolupráci klienta

**Poradenský
rozhovor
komunikace v
intervenci
a provázení**

Znaky poradenského rozhovoru

Rámcové podmínky – čas, místo, zasedací pořádek

Svoboda klienta – vyjádření se k problému

Asymetrie dialogu – usměrňování témat poradcem, opakování

Předcházení identifikaci s problémem

Poskytuje informace o souvislostech

Tabu – problémy poradce

Struktura- průběh poradenského rozhovoru (Stop Dropout , 2010)

Stížnost

- problém, nespokojenost – představa o nefunkčním stavu

Objednávka

- vyjádření touhy po změně

Formulace cílů

- posilování odpovědnosti za změnu
- základní vymezení pro intervenci

Dohoda, kontrakt

- formulace pravidel a podmínek intervence
- časový rámec

Druhy otázek

KRUHOVÉ - CO
DĚLÁŠ, KDYŽ...

BUDOUCNOST - JAK
TO BUDE VYPADAT,
AŽ...

HYPOTETICKÉ - CO
BY SE STALO,
KDYBY...

ZÁZRAK – KDYBY
SYMPTOM NÁHLE
ZMIZEL...

ŠKÁLOVACÍ – 1 AŽ...

Faktory účinnosti

Pozice

- oční kontakt - Jsem tu s tebou.
- těsná blízkosti, ale odpovídající osobní prostor.
- citlivost k odlišným potřebám
- Pomůcky na uvolnění stresu - stresový balónek, malé předměty pro zaměstnání rukou

Řeč těla

- klid poradce
- gesta, grimasy, pohyby

Verbalizace

- pomalá, klidná řeč poradce
- čím rychlejší klient, tím pomalejší poradce
- používání soucítících vět – to pro vás muselo být...

Aktivizace

- Podpořit další krok – co budeme dělat??? Na koho se můžeme obrátit?

Budoucnost

- ujištění, že se může opět obrátit o radu

KOMUNIKACE V PORADENSKÉM VZTAHU

Vyjednávání při konfliktech – problémech

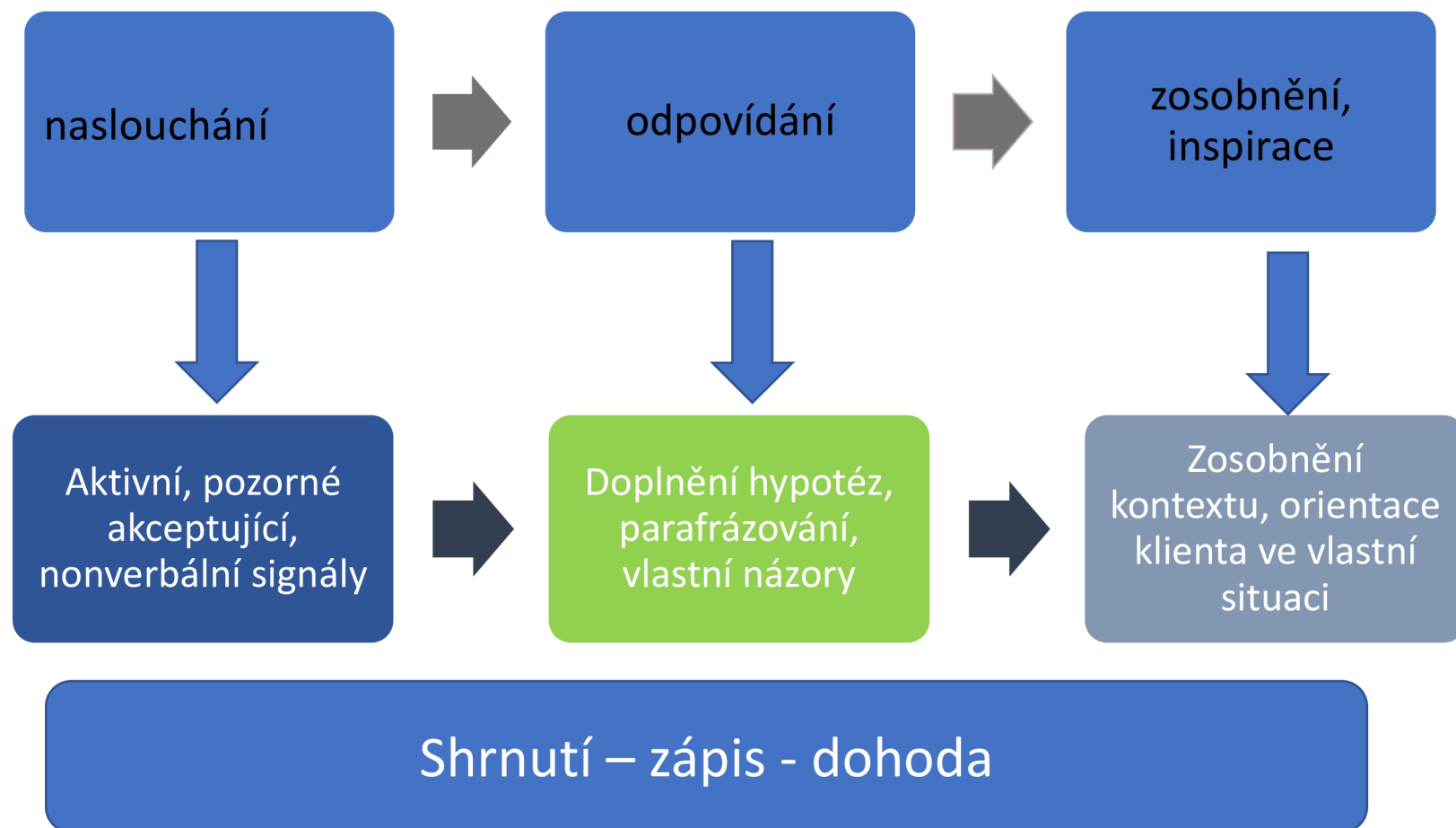
- Společné vzájemné přibližování klienta a poradce
- Společné přibližování k řešení problému
- Otevřená situace

Poradce

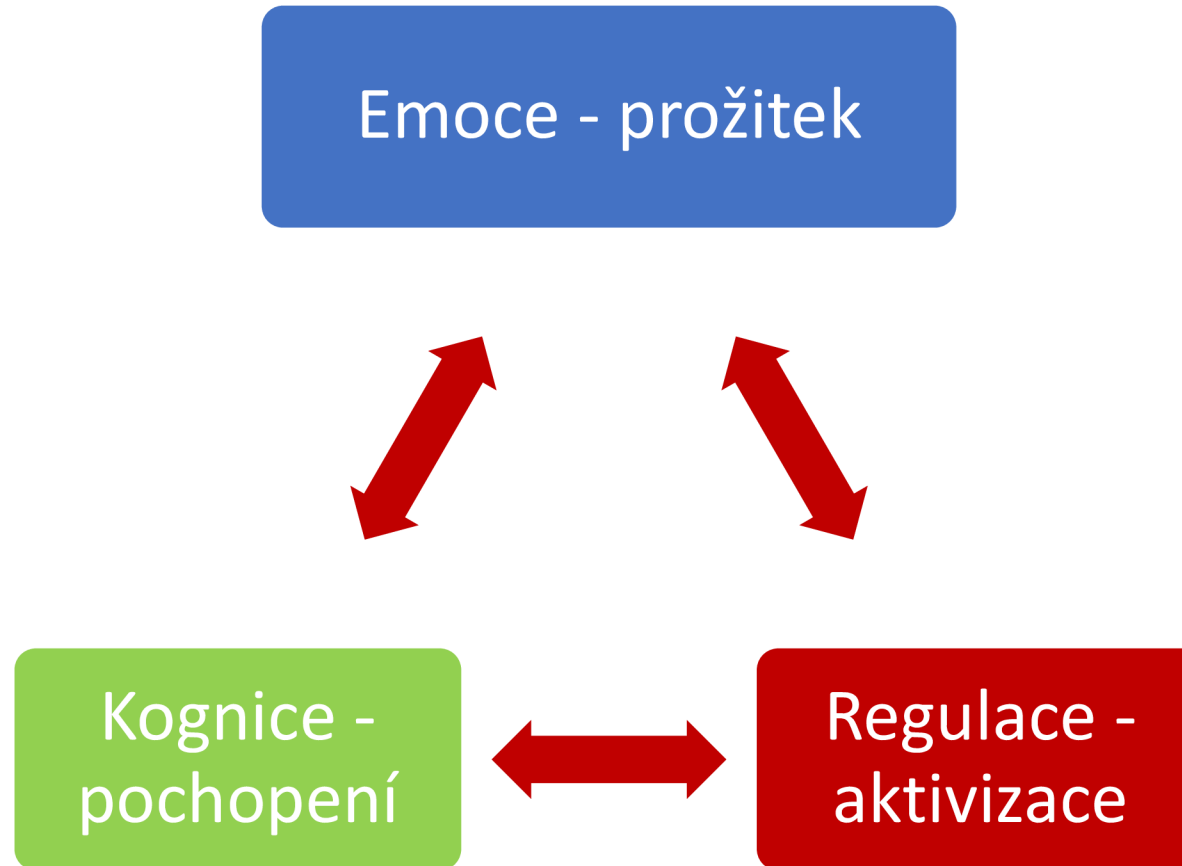
- vyjadřuje předběžné pochopení problému
- nesmí se pokládat za všeznalého, bezchybného

3 kameny strategie PR

(srov. Bäurle, in: Köhn, 2003, s. 279, Mareš, Křivohlavý, 1995, s. 64 – 66)

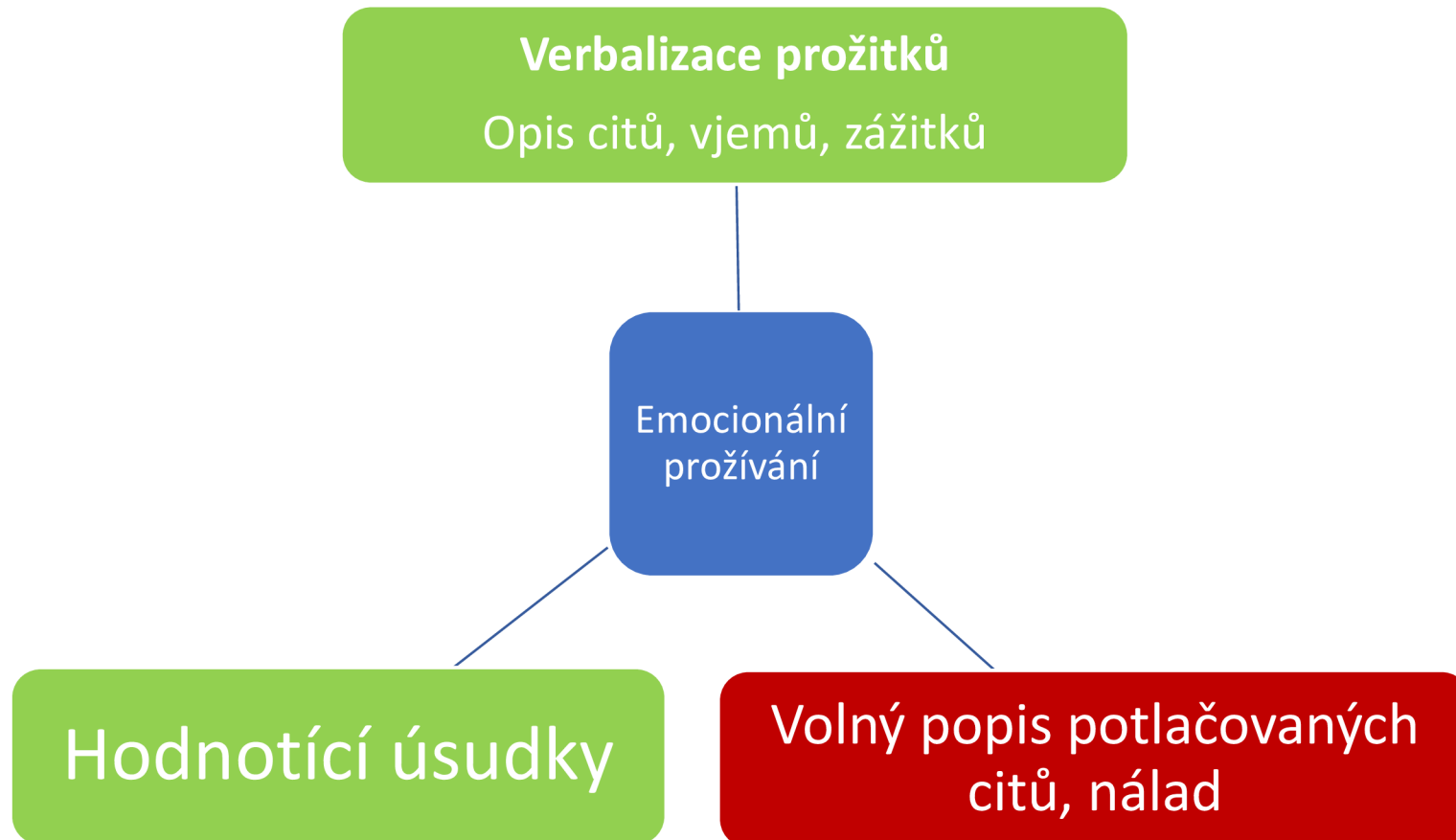
Pilíře cílů Poradenského Rozhovoru

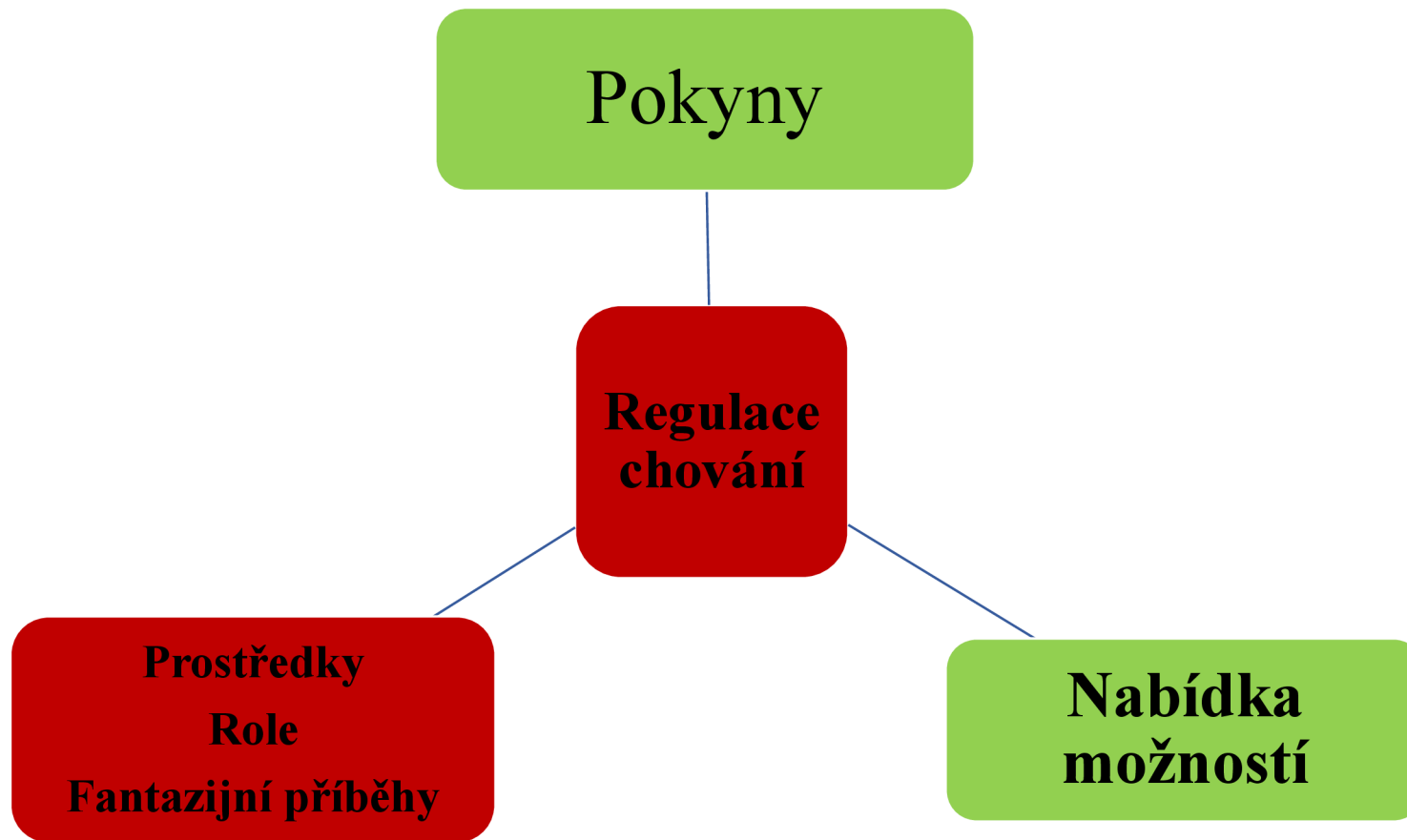
Emoce

problému

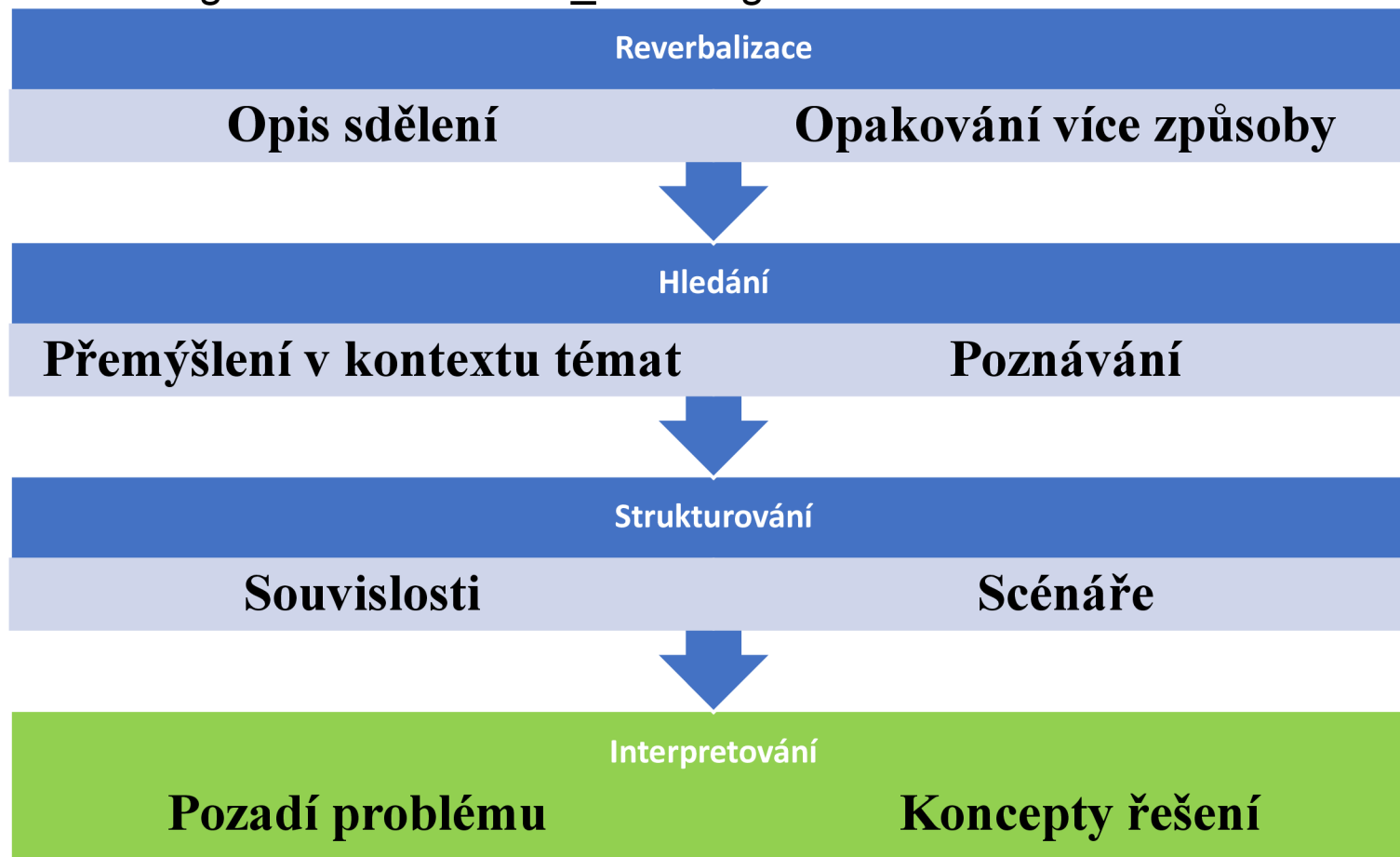
příprava klienta na nový způsob nahlížení

Regulace chování sebeaktualizace, Sebeopodpora

Proces kognitivního zvládnutí_ seberegulace

Příprava nových životních scénářů

Závěr PR - dohoda

Co	
Kdo	
Kdy	

Zdroje

- Bělohlávek, F. (2016). *25 typů lidí: jak s nimi jednat, jak je vést a motivovat* (3., rozšířené vydání). Grada. <https://www.bookport.cz/kniha/25-typu-lidi-jak-s-nimi-jednat-jak-je-vest-a-motivovat-2889/>
- Cullen, S., & Bond, T. (2008). *Integrativní přístup v poradenství a psychoterapii: evidence-based strategie pro zvyšování kompetence v pomáhajících profesích*. Portál.
- Motschnig, R., & Nykl, L. (2011). *Komunikace zaměřená na člověka: rozumět sobě i druhým*. Grada.
- Rogers, C. R. (2015). *Být sám sebou: terapeutův pohled na psychoterapii*. Portál.
- Stop Dropout (2011). *Metodika prevence ho ukončení školní zky pro školní psychology a chovne poradce*. Learning4Life.